

מדינתנו היחידה, מדינת ישראל, לא תיחרב חלילה אם הנאשם בשוחד, מרמה והפרת-אמונים יוסיף לעמוד בראשה. גם הסמנים הדמוקרטיים שמייחדים אותה ממדינות טוטאליטריות-לגמרי-למחצה-לשליש-ולרביע כמו קוריאה הצפונית, סין, תורכיה ורוסיה לא יאבדו ויימחו חלילה. היא תוסיף להתקיים בעזרת השם כדמוקרטיה היחידה במזרח התיכון. אבל היא תהיה מדינה פחות דמוקרטית, פחות נאורה (בלי מירכאות), פחות צודקת, פחות שוויונית, פחות סובלנית ופחות שוחרת-שלום (פנימי וחיצוני), מכפי שהיא היום. גם היום אי-אפשר לומר עליה שהיא **אור לגויים** מן ההיבטים האלה: האנומליה היסודית שבשליטה על אוכלוסיית-נתינים ענקית (יחסית לאוכלוסייתה) חסרת-מעמד מטילה עליה צל, ומאיימת להציג את יומרותיה כמדינה יהודית-דמוקרטית כיומרות נבובות; אבל לעניות-דעת, אפשר בגבולות מסויימים ומתוך עין טובה ללמד עליה זכות ולתלות את מצבה בסיטואציה שקשה-עד-כמעט-בלתי-אפשרי לצאת ממנה טוב. אז היא אכן אינה יוצאת טוב והיא אכן אינה אור לגויים, אבל לא באשמתה הגמורה; והיא לא הדרדרה לגרסאות שפלות לאין-ערוך שעמים אחרים בסיטואציות מאתגרות דומות ברב או במעט המחישו בדורות האחרונים וגם בימינו (עצם הצורך בהנגדה שמתוך ההשוואה אינו מחמיא לנו, כמובן). יש גם מקום לתקווה שהיא תדע להיחלץ באופן זה או אחר מן האנומליה היסודית (**איך בדיוק** לאלוהים פתרונים, ובעזרתו פתרונים גם לגניוס ולרצון הטוב היהודיים-ישראליים).

בהמשך עם לימוד הזכות, יש במבנה המשטרי של מדינתנו כוחות שמגנים על החלש ועל המקופח ונושאים את דגל הצדק גם בעת הזאת, ועליהם תפארתה-היחסית. בית המשפט העליון שלה נענה למצוקותיהם של יחידים שהזרוע השלטונית שלה פוגעת בהם (אסירים בבתי הסוהר שזקוקים לחיסונים), נגיש לפניותיהם של הנתינים חסרי-המעמד שאינם מיוצגים בכנסת ובמסדרונות השלטון (פלסטינאים, עובדים זרים), ורגיש לעקרונות של שוויון בפני החוק, גם כאשר קבוצות מסויימות בחברה הישראלית מתאמצות להפר אותם באמצעות נציגי-ציבור נבחרים -- ויש קבוצות כאלה בחברה הישראלית. בולטות במיוחד קבוצות מקרב החרדים ומקרב הדתיים-לאומיים, שנאבקות על צביונה היהודי-לטעמן של מדינתנו ('הגיון שמתבצע בצה"ל אינו תקף; המגויירת היא שיקסע ועל אביו של מי שנושא אותה לקרוע ולשבת שבעה'), ולפעמים על זכויות היתר שלהן (פטור מגיוס בכל מתכונת שהיא), על גבן של קבוצות אחרות שמבקשות לבטא את זהותן היהודית השונה, על גבם של יחידים שאינם מעוניינים להתיישר עם נורמות הלכתיות מקודשות, ובניגוד לעקרונות החירות והשוויון. במסורת המחשבה הדמוקרטית המערבית המודרנית, שכוללת חשיבה פילוסופית-פוליטית בת כ-400 שנה וגם ניסיון מצטבר, מערכת המשפט, בדיוקנה המשטרי, נועדה להגביל את כוחם של נבחרים הציבור ושל הציבור: זה תפקידה, זה ייעודה, זו שליחותה. משפטנים מתחנכים במהלך הכשרתם **בין השאר** על ברכי המסורת הזאת, והם מעורים בנבכייה. זה מה שנותן לזרוע המשטרית הזאת רגל **מחוץ** לפוליטיקה הפנימית המקומית, מקודשת ונשגבת ככול שתהיה. בימים כתיקונם ובמדינה מתוקנת, מוקד הכוח הזה של נאורים-בלי-מירכאות שאינם שפוטים של הציבור ונבחריו, מוקד-הכוח הבלתי-נבחר הזה ששם גבול לכוחו של הרוב ולכוחם של נבחריו, הוא מקור לגאוה. בימים כתיקונם ובמדינה מתוקנת, נבחרים הציבור וגם הציבור מתגאים בענוותנותם אל מול הסמכות הליברלית המוסרית-ערכית הזאת (יש בתוכה גוונים, 'קהילתניים' לעומת 'ליברליים', אבל חילוקי הדעות האלה נערכים **במסגרתה**: בהיבט המכריע הרלוונטי כאן, כולם ליברלים).

אבל בימים לא מתוקנים אלה, בית המשפט העליון ומערכת המשפט (ואלה שמהווים מצע לפעילותם, חוקרי המשטרה והפרקליטות) מותקפים ומושמצים; כוחות לא דמוקרטיים המתחזים לדמוקרטיים -- למילה נותר עדיין קסם כלשהו (הרב אבינר: "שיתוף גויים בהחלטות אינו דמוקרטיה"; "הדמוקרטיה נועדה בראש ובראשונה לצורכי האומה ולא לצורכי היחידים בה, ובוודאי לא לצורכי היחידים שאינם בני האומה") -- קמים עליהם; והנאשם מגייס את טינתם של המרובים שכוחם נבלם על-ידי אלה ששמו להם גבול כדת וכדין -- כאמור, בדיוקנם המשטרי, ה'שופטים' ושוטרים' במשטר דמוקרטי מתוקן, במגוון גלגוליהם, הם שומרי הגבול והסף, זו בדיוק שליחותם -- כדי לקעקע את סמכותם המוסרית ולהסיט את האשם מעל לראשו לכיוונם. אם יצליח בבחירות הקרובות, וברצונו למלט את עצמו מאימת המשפט, הנאשם יעשה יד אחת עם כוחות הטינה וירכיב קואליציה שתעשה חוכא ואיטלולא מעצמאות מערכת המשפט ותהפוך אותה למלחכי פנכה של נבחרים הציבור. כוחות הטינה, מצדם, יהיו מוכנים לשלם את המחיר השולי הזה של מילוט נאשם ממשפטו כדי להיפרע משנואי-נפשם (כשנשאל אם הוא מאמין שהפרקליטות רודפת את ראש הממשלה מנימוקים פוליטיים, בנט השיב שאינו יודע!!!). דבר לא יעמוד אז בדרכם של נבחרים הציבור ומייצגי עמדות הרוב; לא בג"ץ, לא יועצים משפטיים, לא משרתי ציבור בעלי אתוס מקצועי. סוף דברי חוזר לראשיתו: מדינתנו היחידה לא תמוט, בעזרת השם, אבל היא תהיה אז פחות נאורה, פחות צודקת, פחות שוויונית, פחות סובלנית ופחות שוחרת-שלום, מכפי שהיא היום.

אל תתנו לזה יד. גם אילו נדרשתם להכריע בין עמדתכם הימנית או הלאומית או היהודית או השמרנית ובין ערכי הצדק והיושר וההגינות והחירות שלכם, הערכים האחרונים חשובים יותר בעת הזאת; אבל אינכם נדרשים להכרעה כזו. צאו להצביע למפלגה שמייצגת את הערכים שלכם, מימין או משמאל, שאתם בטוחים שהיא תעמוד בפרץ הזה.

אליעזר מליכאל, הוא ד"ר לפילוסופיה, תושב תקוע, מלמד במכללת הרצוג ובאוניברסיטת בן גוריון